

วัดในจังหวัดพะเยา

วัดพระธาตุภูซาง

ภาพ: สุพร ทิพย์จักร

1. ชื่อวัด : วัดพระธาตุภูซาง

พิกัดภูมิศาสตร์ : ละติจูด: ลองติจูด:

ประเภทวัด : วัดราษฎร์

2. ที่ตั้ง : หมู่ที่ 10 ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา

3. ประวัติความเป็นมา

วัดพระธาตุภูซาง ตั้งอยู่หมู่ที่ 10 ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา อยู่ห่างจากทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่บ้านประมาณ 1 กิโลเมตร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1093 อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอภูซางประมาณ 12 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากจังหวัดพะเยา ประมาณ 90 กิโลเมตร เป็นสถานที่เคารพสักการะของราษฎรในอำเภอภูซางเป็นเวลานาน

4. สิ่งสำคัญภายในวัด

พระธาตุภูซาง

จากคำบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่สันนิษฐานว่า พระธาตุภูซางสร้างครั้งแรกประมาณปี พ.ศ. 1800 ซึ่งตามคำบอกเล่าพระธาตุจะมีอายุประมาณ 700 กว่าปี ตามประวัติเล่าว่าผู้ค้นพบพระธาตุครั้งแรกชื่อนายก้อน ซึ่งอพยพมาจากจังหวัดน่าน โดยค้นพบเมื่อ ปี พ.ศ. 2390 จากการที่นายก้อน ไปถางไร่อยู่ใกล้ที่ดินเขาที่พระธาตุตั้งอยู่ซึ่งขณะนั้นไม่ทราบว่ามีชื่ออะไร ระหว่างถางไร่ได้เสาะหาใบพลูเพื่อนำไป

เดียวกับหมาก ไปเจอใบพลูเลื้อยพันไม้ไผ่ข้างอยู่กอหนึ่งจึงเก็บใบพลูจำนวนหนึ่ง และบังเอิญพบองค์เจดีย์อยู่ท่ามกลางป่าไม้ตรงสันเขา และมีต้นไม้หลากหลายชนิดปกคลุมองค์พระธาตุอยู่ จึงได้เข้าไปกราบไหว้บูชาและเรียกพระธาตุนั้นว่าปูซางตามใบพลูที่ค้นพบ ตัวองค์พระธาตุนั้นจากคำบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่เล่ากันสืบต่อมาว่า ฐานกว้างประมาณ 2 วา สูงประมาณ 4 วา รูปทรงประสาธโบริก ยอดฉัตรด้วนและมีต้นไม้ขึ้นปกคลุมระหว่างฐานกับองค์พระธาตุ ต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2393 มีผู้คนจากอำเภอปัว จังหวัดน่านอพยพมาอยู่เข้ามาแผ้วถางตั้งเป็นหมู่บ้านเรียกชื่อว่าบ้านหนองเลาและชาวบ้านได้เรียกชื่อดอยและพระธาตุตามนายก่อนที่ค้นพบคนแรกว่าดอยปูซาง

- พ.ศ. 2478 มีพระภิกษุรูปหนึ่งเดินทางมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ชักชวนราษฎรขึ้นไปดูพระธาตุ ซึ่งขณะนั้นตัวองค์พระธาตุได้ล้มลงตามอายุที่เก่าแก่และพบพระเครื่องจำนวนมากในองค์พระธาตุ

- พ.ศ. 2496 พ่อกำนันยศ สมนาม กำนันตำบลเชียงแรง ชื่อเรียกตำบลในขณะนั้นได้ชักชวนราษฎรภายในตำบลแผ้วถางบริเวณองค์พระธาตุและบริเวณโดยรอบ ตลอดจนรวบรวมอิฐที่พังทลายลงมาและก่ออิฐตัวองค์พระธาตุขึ้นใหม่และเรียกองค์พระธาตุจากปูซางเป็นพระธาตุภูซางตั้งแต่นั้นมา

- พ.ศ. 2503 ครูบาคำหล้า สังวโร ได้มาบูรณะองค์พระธาตุขึ้นใหม่โดยก่ออิฐถือปูนเสริมองค์พระธาตุขึ้น แล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2504

- พ.ศ. 2517 สร้างถนนขึ้นองค์พระธาตุ

- พ.ศ. 2535 บูรณะซ่อมแซมองค์พระธาตุอีกครั้งเป็นครั้งที่ 3

- พ.ศ. 2538 ติดตั้งไฟฟ้าขึ้นองค์พระธาตุ

- พ.ศ. 2538 ติดตั้งระบบน้ำประปาเพื่อนำน้ำไปใช้บนพระธาตุ

พระธาตุภูซาง

พระประธานในวัดพระธาตุภูซาง

5. เจ้าอาวาส

รักษาการเจ้าอาวาส พระทวี กตปุญโญ

6. เส้นทางการเดินทางและแผนที่

การเดินทางโดยรถยนต์

ทางหลวงหมายเลข 1093 หรือเส้นทางขึ้นภูชี้ฟ้า หรือหากเดินทางมาตามเส้นทาง เชียงคำ เทิง ทางหลวงแผ่นดิน 1021 เส้นเข้าที่ว่าการอำเภอภูซาง ตามทางหลวงชนบท 4010 มาตามทางจนถึงแยก ม่วงชุม เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงแผ่นดิน 1093

ที่มา : พระทวี กตปุญโญ. (2561,10 สิงหาคม). สัมภาษณ์โดย สุพร ทิพย์จักร. นักเอกสารสนเทศ มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา